

NA DE GOLFOORLOG?

wachtenden. "Mister", roept een douanier, terwijl hij naar mij wuift, "please come!" Vijf minuten later zit ik, met een afgestempelde reispas in de achterzak, royaal gesuikerde *Iraqi tea* te slurpen in een plaatselijk theetentje. De man achter de bar schenkt nog een kopje in en biedt me een sigaret aan. "No pay, mister" en "welcome" blijken de enige woorden Engels te zijn die hij machtig is. Even later komen Tareq en Ibrahim, mijn twee Jordaanse reisgezellen, me afhalen. Ik laat mijn bagage controleren door een douanier, maar de inhoud ervan inte-

resseert de man slechts matig. Hij wil wel weten waar ik vandaan kom en wat de reden is van mijn bezoek. "Belgikie, very good", lacht hij even later. Rond vijf uur 's ochtends komen we aan in de stad van duizend-en-één nacht. In de buurt van het postkantoor gaan we een minuscuul restaurantje binnen. Enkele arbeiders verorberen er hun vroege ontbijt. Op het menu staan linzensoep en warm pittabrood, afgerond met zoete thee. Niet echt een maaltijd waarmee je de rest van de dag doorkomt, maar voor de man in de straat is vrijwel niets

anders voorhanden. Het westerse handelsembargo tegen Irak is immers nog altijd van kracht. Er zijn wel producten verkrijgbaar die via Turkije en Jordanië worden binnengesmokkeld, maar voor de gewone arbeider zijn die onbetaalbaar.

Samen met Tareq en Ibrahim tracht ik een kamer te vinden in een aantal kleine hotels. Na meer dan een uur zoeken geef ik het op. Tareq vertelt me dat de eigenaars van zulke bescheiden pensions niet zo gebrand zijn op het herbergen van westerlingen. Ze zouden wel willen, maar ze zijn bang. De geheime politie is overal in Bagdad. Mijn twee reisgezellen zetten hun eigen zoektocht verder. Vanaf hier scheiden onze wegen zich.

"De Belgische ambassade lijkt meer een schuiloord dan een diplomatiek gebouw."

Lichtjes radeloos rondwalend word ik ongevraagd opgepikt door een taxi, die me dadelijk naar het Palestine/Meridien-hotel brengt. Vanaf 3000 frank per nacht kan een buitenlander in dit vijfsterrenlogement terecht. Maar het is niets voor mij, wegens te duur. Om mijn zoektocht naar een andere slaapgelegenheid te vergemakkelijken mag ik mijn bagage voorlopig in de lobby achterlaten. In de meeste vijfsterrenhotels zou dit niet mogen. In het Irak van vandaag mag het wel.

Per toeval ontmoet ik Yasim. Hij is al meer dan twee jaar taxichauffeur, en hij heeft "veel ervaring met buitenlanders". Hij voert me naar de Belgische ambassade. Het gebouw lijkt meer op een schuiloord dan op een diplomatiek gebouw. De Belgische vlag valt nergens te bespeuren; alleen het plaatje aan de inrijpoort maakt duidelijk dat we aan het juiste adres zijn. Officieel heet het dat de diplomatieke betrekkingen tussen België en Irak zijn verbroken. Hoewel het gebouw zogoed als leeg staat, werken er toch enkele Irakezen. Ze worden nog altijd voor vijftig procent door de Belgische staat betaald.

Louis Daddiza, commercieel attaché voor ons land, ontvangt me in het kantoor waar ooit de ambassadeur zat. Het is al meer dan een maand geleden dat hij enige correspondentie uit België heeft ontvangen. De internationale telefoonverbinding werkt niet meer, en de telexmachine heeft het ook laten afweten. "De contacten tus-

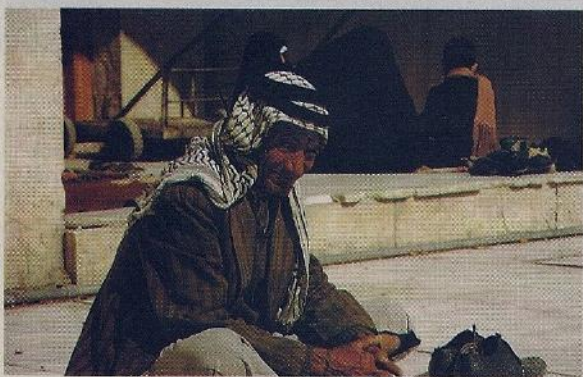
sen België en Irak smeuken op een laag pitje", bevestigt de attaché in het Frans, en hij voegt er hoopvol aan toe: "Maar wie weet, misschien komt alles toch weer in orde."

Yasim, die buiten op mij is blijven wachten, brengt me naar een hotel in Al Sadoon Street, een van de grootste winkelstraten in Bagdad. Na wat onderhandelen krijg ik een kamer voor 3600 frank per week en 200 Iraakse dinar per nacht er bovenop. Wat een dinar waard is, kom ik al vlug te weten. Yasim is niet alleen taxichauffeur, maar ook 'wisselagent'. Voor een biljet van 100 dollar (3600 frank) geeft hij me 2500 dinar. In briefjes van 25 dinar is dat een stapel papier die je niet zomaar in je portefeuille wegmoffelt.

Ondertussen is het avond geworden. Sinds ik gisterenmiddag uit Amman ben vertrokken, heb ik nauwelijks geslapen. Ik bedank Yasim met 400 dinar voor de bezwezen diensten. Na een lauwe douche kruip ik onder de wol.

De volgende ochtend begroet de man achter de balie me in het Frans. "In België spreken jullie toch Frans?" vraagt hij. Zijn naam is Yoessoef. "Ik heb Frans gestudeerd aan de universiteit van Bagdad. Maar de gelegenheid om mijn kennis in de praktijk te brengen, krijg ik hier nauwelijks." Yoessoef is best tevreden met zijn job als hotelreceptionist, ook al heeft hij een universitair diploma. "Het is een stabiele baan met een vast maandelijks inkomen." Zijn loon bedraagt 300 dinar per maand. Volgens de officiële koers zou dat ongeveer 33.000 frank zijn. In werkelijkheid is zijn loon amper 360 frank waard. De kloof tussen de officiële en de zwarte markt is enorm. Gisteren heb ik meer dan een maandloon aan de behulpzame taxichauffeur betaald. Voor Irak mogen de Verenigde Staten dan al een imperialistische boosdoener zijn, de groene dollarbiljetten worden hier gretig aanvaard. De zwarte geldmarkt tiert welig.

Vergeleken met de dag voordien biedt Bagdad een totaal verschillende aanblik. In Al Sadoon Street heerst een drukte van jewelste. Honderden auto's slingeren zich met veel getoeter door de straat. Op het voetpad beweegt de mensenmassa zich futloos voort. De meeste winkels zijn gesloten of hebben een heel beperkte voorraad goederen uitgestald. De pro-

OCHTEND

In Bagdad sta je op en ga je slapen onder het waakzame oog van Saddam Hoessein. Op straat gaat het leven ondertussen zijn gewone gang en proberen de Irakezen via de zwarte markt het handelsembargo en de astronomische inflatie te overleven.